

פרשת תולדות
הפטרה
"ועמי תלואים"

המאור שבתורה

מעט מן האור דומה הרבה מן החושך

שבת ט' כסלו התשפ"ג

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
16:20	17:11	17:44
16:17	17:08	17:39
16:16	17:07	17:39
16:20	17:11	17:43
י-ם	ת"א	חיפה
ב"ש		

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

לע"נ: מו"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעילה תחי'

וגתן לוי לזום לאכול ובגד ללבוש? ?
ודאי ניתן להלחם לאכילה והבגד ללבישה, ומה צורך יש לציין זאת? אלא, יעקב אבינו ביקש שתהא לו **בריאות-הגוף** והרחבת-הדעת, כדי שיוכל לאכול את הלהם שיהיה לו.
שכן לפעמים יש לו לאדם להם, אך איננו יכול לאכול. אחר ביקש גם, כי יוכל ללבוש את הבגדים שיהיו לו, לבל יצטרך לתייתם בעבוט, או שלא ייבצר ממנו ללבושם **בגלל צרות ודיאגנוז...** (מהרש"ל מלנטשנו)

ויגנב יעקב את לב לבן הארמי יעקב גנב את לב לבן על-ידי-כך, אשר "על בלי"-
על **כל ענין פעוט** של מה-בכך, "הגיד לו כי בורח הוא"- מיד היה מאיים עליו בבריחה,
עד אשר נתרגל לבן לאיום זה **ולא נתקבל** עליו ברצינות, וכך לא נתן דעתו לשמור עליו. (אלשיך)

וישק יעקב לרוזל וישא את קולו ויבך.
על שום מה בכה? על-שום שהעולם יקבל זאת כדבר הדיוט, בו בזמן שאצלו היה "וישק" זה ענין שמימי נשגב...

אין קמח- אין תורה
שאלו לרבי **ישראל סלנטור:**
"בידוע ששבעה שאכלו יחד בסעודה יכולים **לצרף עוד שלושה** שלא אכלו, כדי לברך ברכת-המזון במנין. ואילו בתפילה בציבור די בששה מתפללים בלבד, כדי שיצטרפו אליהם עוד ארבעה שאינם מתפללים להשלים את המנין. מה טעם של תפילה דרושים ששה ואילו לסעודה דרושים שבעה?"
השיב רבי ישראל:
"וכי מה איכפת לכם אם עוד יהודי יאכל..."

גוף בריא ושלם מדרכי ה הוא, שהדי אי אפשר שיבין או ידע דבר מידיעת הבורא והוא חולה לכן צריך האדם לשמור על בריאות גופו.

"סולם" עולה כמניין "ממון". אמנם הממון הינו דבר שפל ביותר, "מוצב ארצה", אך בכל-זאת ו"ראשו מגיע השמימה"-
אפשר לפעול בעזרת הממון גדולות ונצורות, אשר יגיעו עד השמים, כמו גמילות-חסדים וצדקה...

אל מקום שאדם בורח בשעת צרתו, ניכר ששם שורשו

לעצמי דברתי כשעמד הרה"ק רבי **ישראל אבוחצירא**, ה"בבא סאלי" זיע"א להכנס לביתו החדש בנתיבות, נטל עמו כמה מבני ביתו. כל הדרך דבר על **ענין הגאווה** וכמה צריך לברוח ממנה. כשהגיעו לבית, אמר למלויו: "לא אליכם דברתי, **לעצמי דברתי**. שכן בבואי לבית החדש, חושש אני שיעלה בלבי הרהור של גאווה..."

אם לא נצליח לחנך לשמחת מצוות את הבנים והבנות הצעירים, הרי שנרחיק בזה את לבותיהם מהמצוות.

העולם כולו הוא שרשרת שלמות שנוצרת על ידי נתינה, כל אדם תורם את תרומתו היחודית באופן שהעולם כולו הופך להיות מושלם.

קריאה פשוטה
איש וילדו הקטן טיילו יחדיו ביער. לפתע מעד הבן ועיקם את רגלו. איייו! "צעק הבן בכאב. "איייו..." ענה לו קול מן ההרים. הילד, שהקול הפתיעו, הסתקרן וקרא "מי זה?" **הקול ענה לו** - "מי זה?" מאוכזב ומעוצבן מכך שלא קיבל תשובה צעק הבן: "פחדן! מי אתה?!" והקול ענה לו - "פחדן! מי אתה?!" הביט הבן באביו בתמיהה ושאל: "אבא, מה קורה כאן?" "שים לב", השיב לו האב. "אני מעריץ אותך!"
"אני מעריץ אותך!" השיב לו הקול **מבלי להתמהמה**. "אתה נהדר!" "אתה נהדר!" השיב הקול. הבן, שהיה מופתע מכל העניין, עדיין לא ממש הבין מה קורה. הסביר לו האב: "אנשים נוהגים לכנות תופעה זו **כזה**. אבל למען האמת יש לכנותה "החיים". החיים כמו הד, תמיד מעניקים לך חזרה מה שאתה מעניק להם. החיים הם המראה של פעולותיך.
רוצה עוד אכפיות? תן עוד אכפיות! רוצה הבנה וכבוד? תן הבנה וכבוד! רוצה שאנשים יהיו יותר סבלניים ואכפתיים כלפיך? היה סבלני ואכפתי בעצמך.
חוק טבע זה חל בכל מישורי חיינו: **החיים מעניקים לך חזרה את שאתה מעניק להם**. התנהלות חיך אינה מקרית. התנהלות חיך הנה מראה של מעשיך כך רואים למעשה האדם מיחל ומקווה. (העורך)

שצות הילוף של הבעל, אם מעט ואם זוכה הוא ליותר, מביאים עימם **הארה רוחנית**, המקרינה על האישה והילדים.

ולא נטשתי לנשק... יש לאל ידי לעשות עמכם רע.
הנה מדבר הוא על פרידה חגיגית מפוארת- "שמחה, שירים, תוף, כינור"- ועל האבה יתירה לבנותיו- "לנשק לבני ולבנותי"- **ובתוך הדברים הללו** הוא מכריז ואומר, כי "יש לאל ידי לעשות עמכם רע". כלום כך מדבר אב אוהב, מסור ונאמן שכמותו?
ברם, לגבי לבן אין בכך משום סתירה כל-עיקר. הנה הוא עושה לך חגיגות-פאר, מנשק ומחבק אותך, **ובאותו רגע** הריהו מוכן לעשות לך רע...

האשה עובדת את בוראה בבית, שם בין הסירים והכביסות.

כשהיא דואגת לכל הנדרש לבני הבית, ולבה נושא תפילה על הצלחתם בכל צעד ושעל, היא ממלאה את יעודה בחיים.

חיי האדם,
אע"פ שצקו ומספר ימיו תלויים בגזרת הבורא יתברך, בכל זאת על האדם לעשות מצדו מה שבידו **כדי לשמור על חייו.**
ע"י שיאכל, וישתה ויתלבש ויגור כפי שדרוש לו.

מה כבר עשיתי? מילה אחת קטנה, מה כל הבלגן הזה?!
אז זהו, כי מילה אחת קטנה, שנראית לא משמעותית, **שאינו לה משקל**, עלולה להיות בעלת משקל כבד מאוד.

בספר "שערי ארמון" הובא משל בשמו של המגיד מראשצקי: משל לילד קטן שראה מוט ברזל מעניין, וממנו יוצאת שן מתכת זעירה. הוא ימשוך בשן דרך משחק, ולפתע ישמע רעם מחריש אוזניים. התברר, שהיה זה קנה רובה, ושן הברזל **היתה הדק הרובה**. הכדור פגע באדם והרגו, אשתו התאלמנה ובניו התייתמו, בית העסק שלו נסגר והפועלים פוטרו, משפחות רעבו ללחם, והכל בשל אותה פעולה זעירה... כך הוא **בלשון הרע**. שעליה אמרו (בכורות טז) שהיא הורגת שלושה: את המספר, את השומע, את מי שסיפרו על אודותיו. ובמה? במילה אחת קטילה...

דני: "אמא, היום דרכתי בטעות על רגל של איש אחד וכשהתנצלתי הוא נתן לי שוקולד." האם: "אמרת 'תודה.' דני: "לא, מה פתאום. דרכתי לו מיד על הרגל השנייה!"

לילה אחד יוני מתקשר למורה ואומר לו: "המורה, אתה יכול לחזור על מה שאמרת היום בשיעור.?" עונה המורה: "מה, זה היה עד כדי מעניין.?" עונה יוני: "לא, אני פשוט מצליח להירדם!"

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב **ראובן אלבז שליט"א**

איש חכם טייל בהרים ומצא אבן יקרה בין אבני הנחל. למחרת פגש מטייל שהיה רעב, האיש פתח את הצרור שלו חילק איתו את המזון שברשותו.

ראה האיש את האבן היקרה **בצרור של האיש**, התפעל ממנו וביקש מהאיש שייתן לו אותה.

האיש נתן לו את האבן והאיש עזב, שמח על מזלו הטוב. הוא ידע שאם ימכור את האבן היקרה כל חייו לא ידע מחסור. כעבור ימים אחדים חזר האיש והחזיר לו את האבן שלו.

"מה קרה?" שאל האיש.

"חשבתי על זה", אמר האיש, "האבן שנתת לי יקרה ורבת ערך, אבל אני מחזיר לך אותה בתקווה שתיתן לי משהו אחר – רב ערך עוד יותר... האם תוכל לתת לי את הדבר הזה בקירבן שאיפשר לך לתת לי את האבן?"

לא כולנו **חייבים לחלק** יהלומים ואבנים טובות. גם חיוך או מילה טובה יכולים לשנות ולהשפיע. נתינה אמיתית לעולם אינה נמדדת בכמות או במשקל – אלא ברוחב הלב של הנותן.

היכולת לתת אינה גורעת מאתנו – ההפך היא מוסיפה לנו. אנחנו יכולים לתת אהבה, לתת חיוך ומילה טובה לתת למישהו הרגשה שהוא מוערך. לתת כתף לנזקק, להטות אוזן למי שצריך לספר ולתת תמיכה למי שצריך חבר.

ענת אלון ומנוק אל זית ישראל

וירא ד' כי שנואה לאה ויפתו את רזומה.

אין זאת אמרת, שיעקב היה שונא אותה, חלילה, אלא שהיתה שנואה על עצמה, כדרכו של כל **צדיק אמיתי**, שתמיד הוא רואה בעצמו אך חסרונות והוא שונא את עצמו...

"מה הבעיה ילד? הלכת לאיבוד?" "לא. לא הלכתי לאיבוד. אני כאן!"

אני רק מתפלא **איפה משוטטים אבא ואמא?**

הרבי מסלונים זיע"א:
אמרתי פעם לאברך אחד לאחר נישואיו בבית קניית רהיטים, אבל האם **נתת דעתך** גם ליצר בבית את **האווירה המתאימה** שזהו דבר שלא ניתן לקנותו בממון, ואם דא קניית מה חסרת ואם דא חסרת מה קניית?

מה נואלו האנשים אשר הם מסתפקים בידיעות אשר קיבלו בימי נעוריהם **ואינם נותנים שעות קבועות** בכל יום ע"ד לימוד והתבוננות בענייני היראה.

להצלחה וישועה בכל התחומים יהודה בן בת שבע אבישלוס בן אורה רפאל ארז בן הדסה צביה

כי לא אוכל לקום רחל לא שיקרה חלילה, שכן נאמר במשנה: "עבודה זרה מטמאה כנדה" (שבת פ"ב) – ואם-כן **כאשר ישבה על התרפים** היתה נתונה במצב של "דרך נשים ליי" – של טומאת נדה...

כמו משה רבנו. נכנס תלמיד, שגמגם בצורה קשה ביותר, לחדרו של הגאון רבי **אלחנן וסרמן** זצ"ל. היה התלמיד מצטער מאוד על גימגומו, וביקש מרבו שיאמר לו דברי עידוד.

האיר הרב וסרמן את פיו לתלמידו ואמר לו: "אל תצטער, אהובי, **הרי בידיך להיות כמו משה רבנו**, שגם הוא היה כבד פה וכבד לשון..." יכול כל אדם להגיע למדרגתו של משה רבנו, הורונו גדולינו. ואם נאמר: הרי לא חוננתי בכישרונות, או בסבלנות, או בהבנה וכו', יתבונן באורחם של גדולי ישראל. **לא כולם נולדו מושלמים** בכל התחומים.

אבל הם עבדו, עמלו ויגעו, עד שזכו...

ככה את האור...
פעם הגיעו לפני הגה"ק רבי **בן ציון אבא שאול** זצוק"ל שני בעלי דין. החלו לפרש לפניו איש איש וטענותיו.

הדין התמשך, ושעת בין הערביים הגיעה. אפלולית השתררה בחדר. נגש אחד המתדיינים אל מתג החשמל **והדליק את האור**.

מיד פסק הרב משמיעת הדברים ואמר: אבא, ככה את האור, שאם לא כן יהא זה בגדר של טובת הנאה ואיסור שוחד, ועלול אני חס ושלום להטות את הדין..."

פעמים רבות אדם עצוב או כועס בגלל איזה מאורה שארע לו-הפסיד סכום כסף בעסק לא מוצלח, או אשתו לא מרגישה טוב, פקק תנועה גרם לו לאחר את הרכבת, ועוד כהנה וכהנה ורבות.

הנטייה הטבעית היא לצעוק, להתרגז, לחפש אשמים, להעניש ועוד. **אבל זו אינה** הסתכלות נכונה, מי שהתחנך לאמונה בה', צריך להבין שאין זה מקרה ואין אשמים, אלא שלחו לך איזושהו מסר משמיים. בפגיעה הקטנה שפגעו בך. מבקש הקב"ה ממך דבר- מה.

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת והב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיאל בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עזיה, כרמלה בת סעידה, סעידה מוזל בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן פנחס, יואל בן מלכה, דוד בן איזה, מרים בת זוהרה, הרב אלעזר בן שמחה, יחזקאל בן שמחה, רפאל בן קלרה, הרב יהודה יאיר, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה, אליעזר בן רגינה, שלום בן אורה מורי, הרב ירום אברגיל, ישראל בן שמחה סבג, שמואל בן רבקה, אסתר בת שרה, רחל רשל בת קלרה, חכם יהודה בן חנה פתייא, שלמה בן דונה, **מנו הרב עובדיה יוסף בן גורגיה**